

Jämtlands läns landsting
Box 654
831 27 Östersund

Påstått problem gällande brist på konkurrensneutralitet inom Hälsoval Jämtland

Konkurrensverkets beslut

Konkurrensverket avskriver ärendet från vidare handläggning.

Ärendet

Konkurrensverket mottog den 20 maj 2013 en anmälan från Fjällhälsan Hede Vemdalen, Offerdals Hälsocentral Ek För och Nya Närvården NNV AB (anmälarna) gällande IT-kostnader för vårdgivare inom Jämtlands läns landstings (JLL) valfrihetssystem "Hälsoval Jämtland" (valfrihetssystemet).

Enligt anmälarna råder det brist på konkurrensneutralitet mellan privata och landstingsdrivna vårdenheter inom valfrihetssystemet. Enligt anmälarna har de privata vårdgivarna kostnader för uppkoppling via IT-systemet Sjunet som de landstingsdrivna enheterna inte har.

JLL bekräftar till Konkurrensverket att den landstingsdrivna primärvården inte belastas med kostnad för bland annat Sjunet. Av de IT-kostnader som anmälarna redovisat belastas de landstingsdrivna enheterna inte med kostnader för Sjunet, internet, brandvägg eller switchar.

JLL anger att de landstingsdrivna enheterna belastas med faktiska kostnader för uppkoppling med VPN-dosa. Kostnader för Tieto support, IT-skydd, IT-stöd och arbetsplats/PC-utrustning fördelas baserat på antalet anslutna arbetsplatser som fördelningsnyckel. JLL anger att även kostnader för licenser för programvara fördelas på samma sätt.

I ärendet har det framkommit att det sker en kompensation med 6 kronor per listad patient till de externa leverantörerna. Exakt vad som beräknas ingå i de 6 kronorna framgår inte. JLL har angett att det valt att inte specificera exakt vad OH-kostnaden ska kompensera, utan att de 6 kronorna utgör en allmän ersättning

Adress 103 85 Stockholm
Besöksadress Torsgatan 11
Telefon 08-700 16 00
Fax 08-24 55 43
konkurrensverket@kkv.se

till privata utförare för att kompensera de merkostnader som landstingsdrivna vårdenheter har som fri nyttighet.

Skäl för beslutet

Enligt 1 kap. 2 § lagen om valfrihetssystem (2008:962), LOV, ska den upphandlande myndigheten behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, samt iaktta principerna om öppenhet, ömsesidigt erkännande och proportionalitet när den tillämpar valfrihetssystem.

Principerna om öppenhet och likabehandling

Likabehandlingsprincipen innebär att samtliga leverantörer ska behandlas lika och utan ovidkommande hänsyn. Med leverantörer i 1 kap. 2 § LOV avses externa leverantörer. De landstingsdrivna vårdenheterna är i detta avseende således inte att anse som leverantörer. Att en upphandlande myndighet behandlar egenregi och externa leverantörer olika kan därmed inte prövas mot likabehandlingsprincipen i sagda lagrum.

Det saknas därför förutsättningar att pröva den i ärendet påstådda bristen på konkurrensneutralitet mellan landstingets egna vårdenheter och de privata vårdgivarna utifrån likabehandlingsprincipen i 1 kap. 2 § LOV. I ärendet har inte framkommit att JLL behandlar de externa leverantörerna olika när det avser Sjunet och ersättning för kostnader för IT-system. Enligt Konkurrensverkets mening kan JLL således inte heller i övrigt anses ha brutit mot likabehandlingsprincipen.

Öppenhetsprincipen innebär bland annat att förfrågningsunderlag och övriga handlingar av betydelse ska vara så klara och tydliga att en leverantör ska kunna förstå vad som efterfrågas och har betydelse i upphandlingen. Vidare måste alla ersättningsvillkor formuleras så klart att potentiella leverantörer kan fatta ett välgrundat beslut i frågan om man ska ansöka om att få delta i valfrihetssystemet.

Av Högsta förvaltningsdomstolens dom i mål RÅ 2002 ref. 50 framgår att förfrågningsunderlag som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de grundläggande principerna i LOV och unionsrätten inte överträds.

Enligt Konkurrensverkets mening har det av utredningen framkommit att ersättningen på 6 kronor inte är grundad på en komplett kalkyl, detta mot bakgrund av att JLL inte tydligt kan specificera vad som ingår. Konkurrensverket anser därför att förfrågningsunderlaget innehåller vissa otydligheter avseende beräkningen av ersättningen. Enligt Konkurrensverkets mening är dessa brister dock inte av sådan omfattning eller betydelse att principen om öppenhet kan anses ha överträtts.

Mot ovanstående bakgrund kommer Konkurrensverket inte utreda saken ytterligare.

Rekommendationer

Konkurrensverket vill dock i sammanhanget föra fram följande synpunkter ur konkurrenshänseende till JLL.

Konkurrensverket erinrar om vikten av öppenhet och tydlighet i förfrågningsunderlaget och anser mot denna bakgrund att JLL bör förtydliga vad ersättningen om 6 kronor i punkt 3 i förfrågningsunderlaget avser.

I syfte att klargöra vad som gäller för de externa vårdgivarna respektive egenregin anser Konkurrensverket att JLL bör göra en översyn av vilka fria nyttigheter de landstingsdrivna enheterna har och anpassa ersättningsnivå och beskrivning i förfrågningsunderlaget därefter. Alternativt bör JLL fördela kostnaderna för de fria nyttigheterna på de egna landstingsdrivna enheterna.

Konkurrensverket vill i detta sammanhang erinra JLL att det i 5 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) anges att landstingen ska utforma vårdvalssystem så att alla utförare, externa och egenregi, behandlas lika, om det inte finns skäl för något annat.

Detta beslut kan inte överklagas.

Detta beslut har fattats av generaldirektören. Föredragande har varit Karin Larsson.

Dan Sjöblom

Karin Larsson

Detta beslut publiceras på Konkurrensverkets webbplats

Kopia

Fjällhälsan Hede Vemdalen
Offerdals Hälsocentral Ek För
Nya Närvården NNV AB